Coordinations (2)

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de la Défense nationale, le 16 mai 1959, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté ministériel "portant suppression de la monnaie spéciale à l'usage des Forces armées belges en République fédérale d'Allemagne", a donné le 25 mai 1959 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 16e mei 1959 door de Minister van Landsverdediging verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van ministerieel besluit "houdende afschaffing van de bijzondere munt ten gebruike van de Belgische gewapende machten in de Duitse Bondsrepubliek", heeft de 25e mei 1959 het volgend advies gegeven :

Le projet n'invoque aucune base légale dans son préambule. Toutefois, comme les sommes recueillies en contrepartie des billets émis par le Ministre de la Défense nationale sont inscrites au budget pour ordre sous le n° 936/10 comme fonds déposés au Trésor, le Ministre puise dans l'article 24 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'Etat, le pouvoir d'opérer "tous paiements ou restitutions ... jusqu'à concurrence des recouvrements effectués".

\+

\+ \+

L'article 1er du projet dispose que la monnaie spéciale "cesse d'avoir cours" et l'article 2 prévoit que "les billets de cette monnaie spéciale sont retirés de la circulation et échangés au pair contre des billets ou de la monnaie métallique ayant cours légal en Belgique".

Ces articles sont rédigés comme si les billets émis par le Ministre constituaient une véritable monnaie. Or, il ne s'agit pas d'une monnaie métallique dont la frappe doit être arrêtée par le Roi en vertu de l'article 74 de la Constitution, ni d'un étalon monétaire légalement défini.

N'étant pas dotés du cours légal, les billets émis ne pouvaient pas se substituer à la monnaie légale. Ils n'étaient, en définitive, que des promesses de paiement futur entre les mains du porteur, fondées sur le crédit de l'Etat.

.../...

Il serait, en conséquence, juridiquement plus exact de parler de remboursement des billets, plutôt que de leur échange.

\+

\+ +

Selon les renseignements obtenus par le Conseil d'Etat, l'article 3 a pour but de soumettre à l'autorisation de l'administration centrale tout remboursement qui serait demandé après le 15 juin 1959. Ce but devrait être exprimé plus clairement.

Il est à remarquer qu'en fixant un délai pour le remboursement des billets, l'arrêté ministériel aura pour effet de déterminer le point de départ du délai de prescription, soit le 16 juin 1959.

\+

\+ +

Compte tenu de ces observations, le Conseil d'Etat propose ci-après un texte amendé, qui contient en outre des modifications de forme qui n'appellent pas de commentaires :

.../...

ARRETE MINISTERIEL PRESCRIVANT LE REMBOURSEMENT DES BILLETS EMIS A L'USAGE DES FORCES ARMEES BELGES STATIONNEES EN REPUBLIQUE FEDERALE D'ALLEMAGNE.

Le Ministre de la Défense nationale,

Vu la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'Etat, notamment l'article 24;

Vu l'avis du Conseil d'Etat,

A R R E T E :

Article 1er.-

Les billets émis par le Ministère de la Défense nationale à l'usage des troupes belges stationnées en Allemagne, conformément à l'arrêté ministériel du 19 septembre 1946, seront remboursés en billets ou en monnaie métallique ayant cours légal en Belgique.

Ce remboursement aura lieu du 10 au 15 juin 1959 à l'intervention des services payeurs du Ministère de la Défense nationale.

Article 2.-

Après le 15 juin 1959, les remboursements ne pourront plus être effectués qu'avec l'autorisation du fonctionnaire délégué par le Ministre.

.../...

Article 3.-

... (article 4 de la version française du projet du Ministre) ...

Article 4.-

L'arrêté ministériel du 19 septembre 1946 créant une monnaie spéciale à l'usage des troupes d'occupation est abrogé.

Article 5.-

Le présent arrêté entre en vigueur le 1er juin 1959.

Bruxelles, le

De aanhef van het ontwerp vermeldt geen rechtsgrond. Aangezien echter de bedragen die worden opgenomen als tegenwaarde van de door de Minister van Landsverdediging uitgegeven biljetten, op de begroting voor orde worden geboekt onder nr 936/10 als in de Schatkist gedeponeerde gelden, heeft de Minister uit artikel 24 van de wet van 15 mei 1846 op de Rijkscomptabiliteit de bevoegdheid tot het doen van "alle betalingen of teruggaven ... tot het bedrag van de .... gedane invorderingen".

\+

\+ \+

Artikel 1 van het ontwerp bepaalt, dat de bijzondere munt "ophoudt koers te hebben", en artikel 2 zegt, dat "de biljetten van deze bijzondere munt uit de omloop worden getrokken en geruild tegen biljetten of metaalmunt met wettelijke koers in België".

Deze artikelen zijn geredigeerd alsof de door de Minister uitgegeven biljetten werkelijke munt waren. Het gaat hier nochtans niet om metaalgeld, dat krachtens artikel 74 van de Grondwet op last van de Koning moet worden geslagen, noch om een wettelijk vastgestelde muntstandaard.

De uitgegeven biljetten die geen wettelijke koers hadden, konden de wettelijke betaalmiddelen niet vervangen. In feite waren zij niets anders dan beloften

.../...

van betaling aan toonder, die steunden op het krediet van de Staat.

Uit een rechtskundig oogpunt zou het dan ook juister zijn van "terugbetaling" der biljetten dan van "ruiling" te spreken.

\+

\+ +

Uit door de Raad van State verkregen inlichtingen blijkt, dat artikel 3 tot doel heeft, aan elke terugbetaling die na 15 juni 1959 wordt aangevraagd een machtiging vanwege het hoofdbestuur te verbinden. Deze bedoeling moet duidelijker tot uiting worden gebracht.

Op te merken valt dat het ministerieel besluit, door een termijn te bepalen voor de terugbetaling van de biljetten, ook de begindatum van de verjaringstermijn, namelijk 16 juni 1959, vaststelt.

\+

\+ +

Met inachtneming van deze opmerkingen stelt de Raad van State hierna een geamendeerde tekst voor, die ook enkele niet nader te commentariëren vormwijzigingen bevat.

.../...

MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE VOORSCHRIFT TOT TERUGBETALING VAN DE BILJETTEN, UITGEGEVEN TEN BEHOEVE VAN DE IN DE DUITSE BONDSREPUBLIEK GESTATIONEERDE BELGISCHE KRIJGSMACHT.

De Minister van Landsverdediging,

Gelet op de wet van 15 mei 1846 op de Rijkscomptabiliteit, inzonderheid op artikel 24;

Gelet op het advies van de Raad van State,

B E S L U I T :

Artikel 1.-

De biljetten welke het Ministerie van Landsverdediging overeenkomstig het ministerieel besluit van 19 september 1946 ten gerieve van de in Duitsland gestationeerde Belgische troepen heeft uitgegeven, zullen worden terugbetaald in biljetten of metaalgeld met wettelijke koers in België.

Deze terugbetaling zal plaats hebben van 10 tot 15 juni 1959, door bemiddeling van de betaaldiensten van het Ministerie van Landsverdediging.

Artikel 2.-

Na 15 juni 1959 kunnen de terugbetalingen alleen nog met toestemming van de door de Minister gemachtigde ambtenaar worden gedaan.

.../...

Artikel 3.-

Vanaf 1 juni 1959 wordt in de Duitse Bondsrepubliek, voor alle ontvangsten en uitgaven, inzonderheid voor de uitbetaling van militaire bezoldigingen, Belgische nationale munt gebruikt in tot de krijgsmacht behorende of daaronder ressorterende instellingen, in Belgische cantines, clubs, bars en winkels. Hetzelfde geldt voor aankoop van postwaarden, betaling van mandaten en assignaties, stortingen op postcheckrekeningen en alle soorten van verrichtingen die door bemiddeling van de in de Duitse Bondsrepubliek gevestigde kantoren van de militaire postdienst plaats hebben.

Bij overgangsmaatregel echter worden de in het voorgaande lid genoemde verrichtingen tot en met 15 juni 1959 ook nog in bijzondere bezettingsmunt gedaan.

Artikel 4.-

Het ministerieel besluit van 19 september 1946 tot invoering van een bijzondere munt ten behoeve van de bezettingstroepen, wordt opgeheven.

Artikel 5.-

Dit besluit treedt in werking op 1 juni 1959.

Brussel, de

La chambre était composée de

Messieurs : J. SUETENS, premier président,
de Heren : eerste-voorzitter,

L. MOUREAU, conseillers d'Etat,
G. HOLOYE, raadsheren van State,

L. FREDERICQ, bijzitters van de afdeling wetgeving,
J. LIMPENS, assesseurs de la section de législation,

C. ROUSSEAUX, greffier adjoint, greffier.
adjunct-griffier, griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. SUETENS.
Le rapport a été présenté par M. G. PIQUET, substitut.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. SUETENS.
Het verslag werd uitgebracht door de H. G. PIQUET, substituut.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

(s.) C. ROUSSEAUX.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

(s.) J. SUETENS.